

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 17.3.2010
COM(2010)102 galīgā redakcija

2010/0059 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. .../...

([...]. gada [...]),

**ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1905/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai
attīstības jomā**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Banānu tirgus kopīgā organizācija (TKO) Eiropas Savienībā (ES) tradicionāli ir piešķirusi preferenciālu tirdzniecības režīmu Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) banānu eksportētājvalstīm. Vairākās ĀKK valstīs banānu audzēšana eksportam uz Eiropas Savienību ir svarīga saimnieciskā darbība, kas izraisa pavairojošu efektu visā ekonomikā.

Eiropas Savienības banānu TKO kopš 1995. gada tiek kritizēta Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) strīdu izšķiršanas mehānisma ietvaros, un PTO Apelācijas iestāde ir atkārtoti pieņēmusi pret TKO vērstus lēmumus. Tādēļ ES ir risinājusi sarunas par banānu tirdzniecības nolīgumu, kas atbilst PTO sistēmai. Tas veicina to, ka tiek pabeigtas sarunas par lauksaimniecības jautājumiem Dohas attīstības programmas (DAP) ietvaros un visa Dohas sarunu kārtā. Šā nolīguma īstenošanas rezultātā samazināsies ĀKK valstīm piešķirto priekšrocību robeža.

Lai atbalstītu ilgtspējīgu attīstību un nabadzības samazināšanu un veicinātu ĀKK banānu eksportētājvalstu pakāpenisku integrāciju pasaules ekonomikā, ES ir atbalstījusi banānu nozari vairākās valstīs, izmantojot īpašo palīdzības sistēmu (*SSA*, 1994.–1999. gads¹) un īpašo palīdzības struktūru (*SFA*, 1999.–2008. gads²). Īpašo palīdzības struktūru piemēroja 12 ĀKK banānu eksportētājvalstīs³, un tās darbības termiņš beidzās 2008. gada decembrī. Ārējā *SFA* novērtējumā ir uzsvērti pozitīvie rezultāti, kā minēts divgadu ziņojuma projektā par īpašo palīdzības struktūru tradicionālajām ĀKK banānu piegādātājvalstīm. Dažas valstis spēja uzlabot savu konkurētspēju, ko atspoguļo stabilais ĀKK valstu banānu eksporta apjoms un šo valstu tirgus daļa ES tirgū. Tomēr ražošanas izmaksas ĀKK valstīs kopumā joprojām ir augstākas nekā valstīs, kam piešķirts lielākās labvēlības režīms (*MFN*). To pasākumu rezultāti, kuru mērķis ir atbalstīt dažādošanu, ir mazāk jūtami, un šajā saistībā būs jāpieliek vairāk pūļu.

Samazinot tarifa preferences ĀKK banānu piegādātājvalstīm, būs vajadzīgi papildu pielāgošanās pasākumi, kuru pamatā ir jau notiekošie piemērošanās un pārstrukturēšanas procesi. Ņemot vērā šīs grūtības, Eiropas Komisija ierosina izveidot galvenajām ĀKK banānu piegādātājvalstīm paredzētu ĀKK programmu par papildu pasākumiem banānu nozarē (*BAM*).

Šīs programmas ietvaros pieņemamo pasākumu mērķis ir atbalstīt no banānu eksporta atkarīgo reģionu pielāgošanos, izmantojot budžeta atbalstu vai veicot īpašas intervences darbības. Pasākumi veicinās pielāgošanos plašāka mēroga sekām (piemēram, sociālā un vides jomā), ekonomikas dažādošanas politiku vai ieguldījumus konkurētspējas uzlabošanai gadījumos, kad šīs darbības var uzskatīt par dzīvotspējīgu stratēģiju. Saistībā ar šiem pasākumiem tiks ņemti vērā rezultāti un pieredze, kas gūta, piemērojot īpašo palīdzības sistēmu un īpašo palīdzības struktūru.

Papildu pasākumi banānu nozarē tiek ierosināti kā pagaidu programma, kuras darbības ilgums nepārsniedz četrus gadus (2010.–2013. gads). Šiem pasākumiem piešķirtu budžeta līdzekļus 190 miljonu euro apmērā, un tos regulētu, grozot regulu par instrumentu sadarbībai attīstības jomā.

¹ Padomes 1994. gada 31. oktobra Regula (EK) Nr. 2686/94.

² Padomes Regula (EK) Nr. 856/1999 un Komisijas Regula (EK) Nr. 1609/1999.

³ Beliza, Dominika, Grenāda, Jamaika, Kaboverde, Kamerūna, Kotdivuāra, Madagaskara, Sentlūsija, Sentvinsenta un Grenādīnas, Somālija un Surinama.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. .../...

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1905/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 209. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁴,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁵,

pēc priekšlikuma nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Kā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) līgumslēdzēja puse Eiropas Savienība (ES) ir apņēmusies integrēt tirdzniecību savās attīstības stratēģijās un veicināt starptautisko tirdzniecību, lai sekmētu attīstību un nabadzības samazināšanu pasaulē.
- (2) ES atbalsta Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) grupas valstis to centienos samazināt nabadzību un nodrošināt ilgtspējīgu ekonomikas un sociālo attīstību un atzīst šo valstu izejvielu nozares nozīmību.
- (3) ES ir apņēmusies atbalstīt jaunattīstības valstu vienmērīgu un pakāpenisku integrāciju pasaules ekonomikā, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību. Galvenās ĀKK banānu eksportētājvalstis varētu saskarties ar grūtībām saistībā ar mainīgajiem tirdzniecības noteikumiem, jo īpaši PTO ietvaros notiekošās lielākās labvēlības režīma (*MFN*) liberalizācijas rezultātā. Tādēļ spēkā esošai Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulai (EK) Nr. 1905/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā⁶, ir jāpievieno ĀKK programma par papildu pasākumiem banānu nozarē.
- (4) Šīs programmas ietvaros pieņemamo finanšu palīdzības pasākumu mērķis ir atbalstīt no banānu eksporta atkarīgo reģionu pielāgošanos un/vai pārstrukturēšanu, izmantojot

⁴ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁵ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁶ OV L 378, 27.12.2006., 41. lpp.

uz nozarēm vērstu budžeta atbalstu vai veicot uz projektiem vērstas intervences darbības. Pasākumu mērķis būs veicināt sociālo atjaunošanas politiku, ekonomikas dažādošanu vai ieguldījumus konkurētspējas uzlabošanai gadījumos, kad šīs darbības var uzskatīt par dzīvotspējīgu stratēģiju, ņemot vērā rezultātus un pieredzi, kas gūta, piemērojot īpašo palīdzības sistēmu tradicionālajām ĀKK banānu piegādātājvalstīm⁷ un īpašo palīdzības struktūru tradicionālajām ĀKK banānu piegādātājvalstīm⁸.

- (5) Ar programmu jāpavada pielāgošanās process ĀKK valstīs, kas pēdējos gados ir eksportējušas uz EK ievērojamus banānu daudzumus un kuras skars liberalizācija PTO ietvaros⁹. Programma balstās uz īpašo palīdzības struktūru (*SFA*) tradicionālajām ĀKK banānu piegādātājvalstīm. Tā atbilst ES starptautiskajiem pienākumiem PTO ietvaros, un tai ir skaidrs pārstrukturēšanas un pagaidu raksturs ar darbības ilgumu, kas nepārsniedz četrus gadus (2010.–2013. gads),

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1905/2006 groza šādi.

- (1) Regulas 4. pantu aizstāj ar šādu pantu:

„*4. pants*

Savienības atbalsta īstenošana

Atbilstīgi šīs regulas vispārējam pamatmērķim, darbības jomai, mērķiem un vispārējiem principiem Savienības palīdzība tiek īstenota, izmantojot ģeogrāfiskās un tematiskās programmas, kas noteiktas 5. līdz 16. pantā, un programmas, kas paredzētas 17. un 17.a pantā.”

- (2) Iekļauj šādu 17.a pantu:

„*17.a pants*

Galvenās ĀKK banānu piegādātājvalstis

1. ĀKK banānu piegādātājvalstis, kas minētas IIIa pielikumā, gūst labumu no papildu pasākumiem banānu nozarē. Savienības palīdzību šīm valstīm virza, lai atbalstītu to pielāgošanās procesu pēc ES banānu tirgus liberalizācijas Pasaules tirdzniecības organizācijas ietvaros. Sniedzot Savienības palīdzību, ņem vērā valstu politiku un piemērošanās stratēģiju un īpašu nozīmi velta šādām sadarbības jomām:
 - (a) uzlabot banānu eksporta nozares konkurētspēju gadījumos, kad nozare ir ilgtspējīga, ņemot vērā ražošanas ķēdes dažādo iesaistīto personu apstākļus;

⁷ Padomes 1994. gada 31. oktobra Regula (EK) Nr. 2686/94 (OV L 286, 5.11.1994., 1. lpp.).

⁸ Padomes 1999. gada 22. aprīļa Regula (EK) Nr. 856/1999 (OV L 108, 27.4.1999., 2. lpp.) un Komisijas 1999. gada 22. jūlija Regula (EK) Nr. 1609/1999 (OV L 190, 23.7.1999., 14. lpp.).

⁹ [Iekļaut atsauci uz Ženēvas vienošanos par banānu tirdzniecību].

- (b) veicināt ekonomikas dažādošanu reģionos, kas atkarīgi no banānu nozares;
 - (c) novērst pielāgošanās procesa izraisītās plašāka mēroga sekas, kas, iespējams, ir saistītas ar nodarbinātību un sociālajiem pakalpojumiem, zemes izmantojumu un vides atjaunošanu, un makroekonomikas stabilitāti, bet neaprobežojas ar šiem faktoriem.
2. No IV pielikumā minētās summas Komisija uz vairāku objektīvu rādītāju pamata nosaka maksimālo summu, kas pieejama katrai atbilstīgai ĀKK banānu piegādātājvalstij, lai finansētu 1. punktā minētās darbības. Rādītāji cita starpā ir banānu tirdzniecība ar ES, banānu eksporta nozīmība attiecīgās ĀKK valsts ekonomikā un valsts attīstības līmenis. Sadales kritēriju novērtējuma pamatā ir dati par laikposmu līdz 2009. gadam.
3. Pēc analogijas ar 19. pantu un saskaņā ar 21. pantu Komisija pieņem daudzgadu atbalsta stratēģijas. Tā nodrošina, ka šīs stratēģijas papildina attiecīgo valstu ģeogrāfiskās stratēģijas dokumentus, kā arī nodrošina šo papildu pasākumu banānu nozarē pagaidu raksturu. Atbalsta stratēģijas vajadzības gadījumā var pārskatīt *ad hoc*, tomēr vidusposma pārskatus neveic.”
- (3) Regulas 21. pantu aizstāj ar šādu pantu:

„21. pants

Stratēģijas dokumentu un provizorisku daudzgadu programmu pieņemšana

Komisija saskaņā ar 35. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem 19. un 20. pantā minētos stratēģijas dokumentus un provizoriskās daudzgadu programmas, kā arī to pārskatus, kas minēti 19. panta 2. punktā un 20. panta 1. punktā, un attiecīgi 17. un 17.a pantā minētos papildu pasākumus.”

- (4) Regulas 29. panta 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

„1. Budžeta saistības tiek pildītas, pamatojoties uz Komisijas lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar 17.a panta 3. punktu, 22. panta 1. punktu, 23. panta 1. punktu un 26. panta 1. punktu.”

- (5) Regulas 31. panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu daļu:

„Regulas 11. līdz 16. pantā paredzēto tematisko programmu un 17. un 17.a pantā paredzēto programmu finansēto iepirkuma vai dotāciju līgumu piešķiršanā var piedalīties visas fiziskas personas, kas ir jaunattīstības valsts valstspiederīgie, vai juridiskas personas, kas ir reģistrētas jaunattīstības valstī, kā noteikusi ESAO/APK un kā noteikts II pielikumā, papildus fiziskām vai juridiskām personām, kas ir atbilstīgas, pamatojoties uz tematisko programmu vai 17. un 17.a pantā paredzētajām programmām. Komisija publicē un atjaunina II pielikumu atbilstīgi regulāriem ESAO/APK pārskatiem par palīdzības saņēmēju sarakstu, un par to informē Padomi.”

- (6) Regulas 38. panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem punktiem:

„1. Bāzes finansējums šīs regulas īstenošanai laikposmā no 2007. gada līdz 2013. gadam ir 17 087 miljoni euro.

2. Provizoriskās summas, kas piešķirtas katrai 5. līdz 10. pantā, 11. līdz 16. pantā un 17. un 17. a pantā minētajai programmai, ir noteiktas IV pielikumā. Šīs summas ir noteiktas laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam.”

(7) Šīs regulas I pielikumu iekļauj kā IIIa pielikumu.

(8) Regulas IV pielikumu aizstāj ar šīs regulas II pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā [...] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

„IIIa PIELIKUMS

GALVENĀS ĀKK BANĀNU PIEGĀDĀTĀJVALSTIS

1. Beliza
2. Kamerūna
3. Kotdivuāra
4. Dominika
5. Dominikānas Republika
6. Gana
7. Jamaika
8. Sentlūsija
9. Sentvinsenta un Grenadīnas
10. Surinama”

II PIELIKUMS

„IV PIELIKUMS

PROVIZORISKI FINANŠU PIEŠĶĪRUMI LAIKPOSMĀ NO 2007. LĪDZ 2013. GADAM (MILJONI EUR)

Kopā	17 087
<i>Ģeogrāfiskās programmas:</i>	<i>10 057</i>
Latīņamerika	2690
Āzija	5187
Vidusāzija	719
Tuvie un vidējie austrumi	481
Dienvīdāfrika	980
<i>Tematiskās programmas:</i>	<i>5596</i>
Ieguldījumi cilvēkos	1060
Vide un dabas resursu ilgtspējīga apsaimniekošana	804
Nevalstiskās struktūras un pašvaldības attīstības jomā	1639
Nodrošinātība ar pārtiku	1709
Migrācija un patvērums	384
<i>ĀKK Cukura protokola valstis</i>	<i>1244</i>
<i>Galvenās ĀKK banānu piegādātājvalstis</i>	<i>190”</i>

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Papildu pasākumi galvenajām Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) banānu piegādātājvalstīm

2. *ABM/ABB* (BUDŽETA LĪDZEKĻU VADĪBA VAI SADALE PA DARBĪBAS JOMĀM)

Attiecīgā(s) politikas joma(s) un saistītā(s) darbība(s):

21 (Attīstība)

3. BUDŽETA POZĪCIJAS

3.1. Budžeta pozīcijas (darbības pozīcijas un atbilstīgā tehniskā un administratīvā atbalsta pozīcijas (ex *BA* pozīcijas)), norādot nosaukumu

Ierosinātās pozīcijas:

21.06.07 (Papildu pasākumi banānu nozarē)

21.01.04.01 (Attīstības sadarbības instruments – administratīvās pārvaldes izdevumi)

Ierosinātos pasākumus finansēs, izmantojot 4. izdevumu kategorijas rezervi un veicot līdzekļu pārvietojums 4. izdevumu kategorijā.

3.2. Darbības un finansiālās ietekmes ilgums

Ilgums būs 2010.–2013. budžeta gads; paredzētā summa ir 190 miljoni euro.

2009. gada 15. decembra vēstulē, kas adresēta ĀKK koordinātoram banānu jautājumos, Kamerūnas ministram *Luc Magloire Mbarga*, komisāri Benita Ferrero-Valdnerē un Karels de Gihts atsaucās uz programmu maksimāli 200 miljonu euro apmērā, kuras mērķis ir palīdzēt galvenajām ĀKK banānu piegādātājvalstīm to pielāgošanās un pārstrukturēšanās procesā, kuru ir izraisījušas mainītās tarifu likmes. Viņi norādīja, ka papildus 190 miljoniem euro Komisija (kopā ar budžeta lēmējinstādēm) varētu izskatīt iespēju palielināt šo summu par 10 miljoniem euro gadījumā, ja ikgadējo budžeta procedūru gaitā kļūtu pieejami atbilstoši piešķirumi.

3.3. Budžeta informācija

Budžeta pozīcija	Izdevumu veids		Jauns	EBTA iemaksa	Kandidātvalstu iemaksas	Finanšu plāna pozīcija
21.06.07	Obligātie/ Fakult.	Dif. ¹⁰	JĀ	NĒ	NĒ	Nr. 4
21.01.04. 01	Obligātie/ Fakult.	Nedif. ¹¹	NĒ	NĒ	NĒ	Nr. 4

¹⁰ Diferencētās apropriācijas.

¹¹ Nediferencētās apropriācijas (turpmāk tekstā – nedif.).

4. RESURSU KOPSAVILKUMS

4.1. Finanšu resursi

4.1.1. Saistību apropriāciju (SA) un maksājumu apropriāciju (MA) kopsavilkums

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Izdevumu veids	Iedaļa Nr.		2010. gads	2011.	2012.	2013.	n + 4*	n + 5 un turpmākie gadi*	Kopā
----------------	------------	--	------------	-------	-------	-------	--------	--------------------------	------

Darbības izdevumi¹²

Saistību apropriācijas (SA)	8.1.	a	75	43	41	31			190
Maksājumu apropriācijas (MA)		b		30	30	40	*	*	100*

Pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi¹³

Tehniskā un administratīvā palīdzība (nedif.)	8.2.4.	c	0,217	0,750	0,950	0,700	*	*	2,617*
---	--------	---	-------	-------	-------	-------	---	---	--------

PAMATSUMMAS KOPAPJOMS

Saistību apropriācijas		a+c	75,217	43,75	41,95	31,70	*	*	192,617*
Maksājumu apropriācijas		b+c	0,217	30,75	30,95	40,70	*	*	102,617*

Pamatsummā neietvertie administratīvie izdevumi¹⁴

Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (nedif.)	8.2.5.	d	0,043	0,128	0,128	0,128	*	*	0,427*
Pamatsummā neietvertās administratīvās izmaksas, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (nedif.)	8.2.6.	e		0,02	0,02	0,02			0,06*

Kopējās orientējošās atbalsta izmaksas

KOPĀ – SA, tostarp cilvēkresursu izmaksas		a+c+d+e	75,26	43,898	42,098	31,848	*	*	193,04*
KOPĀ – MA, tostarp cilvēkresursu izmaksas		b+c+d+e	0,26	30,898	31,098	40,848	*	*	103,104*

* Lai īstenotu rīcības programmu un veiktu saistītos maksājumus pēc 2013. gada, priekšlikumus par apropriāciju piešķiršanu administratīvā atbalsta izdevumiem izpildīs nākamo finanšu plānu, kuri sākas 2014. gadā, ietvaros.

¹² Izdevumi, kas nav ietverti attiecīgās xx. sadaļas xx 01. nodaļā.

¹³ Izdevumi, kas ietverti xx. sadaļas xx 01 04. pantā.

¹⁴ Izdevumi, kas ietverti xx 01. nodaļā, izņemot xx 01 04. vai xx 01 05. pantu.

Ziņas par līdzfinansējumu

Ja priekšlikumā paredzēts dalībvalstu vai cits līdzfinansējums (norādīt finansētāju), paredzamais līdzfinansējuma apjoms jānorāda šajā tabulā (ja līdzfinansējuma sniedzēji ir vairāki, var pievienot papildu rindas).

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Līdzfinansētājs		n gads	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 un turpmākie gadi	Kopā
.....	f							
KOPĀ – SA, tostarp līdzfinansējums	a+c +d+ e+f							

4.1.2. Saderība ar finanšu plānojumu

- Priekšlikums ir saderīgs ar pašreizējo finanšu plānojumu
- Pieņemot priekšlikumu, jāpārplāno attiecīgā pozīcija finanšu plānā.
- Pieņemot priekšlikumu, var būt jāpiemēro Iestāžu nolīguma noteikumi¹⁵ (par elastības fondu vai finanšu plāna pārskatīšanu).

4.1.3. Finansiālā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikums finansiāli neietekmē ieņēmumus
- Priekšlikumam ir finansiāla ietekme uz ieņēmumiem, un tā ir šāda:

NB! Visas ziņas un atbildes par ietekmes uz ieņēmumiem aprēķināšanas metodi jānorāda atsevišķā pielikumā.

miljonos EUR (1 zīme aiz komata)

		Pirms darbības [Gads n-1]	Pēc darbības					
Budžeta pozīcija	Ieņēmumi		[Gads n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] 16
	a) absolūtie ieņēmumi							
	b) ieņēmumu izmaiņas	Δ						

¹⁵ Skatīt Iestāžu nolīguma 19. un 24. punktu.

¹⁶ Vajadzības gadījumā (ja darbības ilgums pārsniedz 6 gadus) pievienot papildu ailes.

4.2. Cilvēkresursi, izteikti ar pilna laika ekvivalentu (tostarp ierēdņi, pagaidu darbinieki un ārstata darbinieki) – sīkāk skatīt 8.2.1. punktā

Gada vajadzības	n gads	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4*	n + 5 un turpmā kie gadi*
Kopā cilvēkresursi	2,3	7	7	7		

* Lai pabeigtu rīcības programmu un veiktu saistītos maksājumus pēc 2013. gada.

4.3. Pasākumu finansēšana

Programmu finansēs, izmantojot apropriācijas no 4. izdevumu kategorijas („ES nozīmīgums pasaules līmenī”). Tiek ierosināts izmantot daļu no šajā izdevumu kategorijā pieejamās rezerves 75,9 miljonu euro apmērā. Komisijas dienesti ir novērtējuši līdzekļu pieejamību 2010.–2013. gadā, lai noteiktu līdzekļu pārdales iespējas varbūtēja nepilnīga izmantojuma, izmantošanas ierobežojumu un/vai politisku apstākļu dēļ. Novērtējuma rezultātā tiek ierosināts pārdalīt līdzekļus 95,8 miljonu euro apmērā 4. izdevumu kategorijas ietvaros. Attiecībā uz trūkstošo summu (18,3 miljoni euro) Komisija ierosina mobilizēt elastības instrumentu.

5. RAKSTUROJUMS UN MĒRĶI

5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Īstermiņa vajadzības: Ar šiem pasākumiem apmierina to cilvēku vajadzības, kuri dzīvo no banāniem atkarīgos reģionos Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna reģiona valstīs, kas pēdējā desmitgadē ir eksportējušas uz Eiropas Savienību vidēji vairāk nekā 10 000 tonnas banānu un kuras negatīvi ietekmēs izmaiņas ES tarifu likmēs attiecībā uz banāniem.

5.2. Pievienotā vērtība, ko rada Kopienas iesaistīšanās, priekšlikuma saskaņība ar citiem finanšu instrumentiem un iespējamā sinerģija

Ar priekšlikumu ievieš laikā ierobežotus pasākumus, lai reaģētu uz tarifu likmju samazinājumu. Pasākumi papildinās Savienības rīcībā esošos ārējās sadarbības instrumentus un balstīsies uz ES un partnervalstu kopējo pieredzi saistībā ar atbalsta pasākumiem, kas finansēti, izmantojot īpašo palīdzības struktūru tradicionālajām ĀKK banānu piegādātājvalstīm. Sinerģiju iegūs, nodrošinot, ka īstenotie pasākumi atbilst ES valstu palīdzības stratēģijām.

5.3. Priekšlikuma mērķi, sagaidāmie rezultāti un atbilstīgie ABM rādītāji

Mērķi būs uzturēt vai uzlabot to cilvēku dzīves līmeni, kuri dzīvo no banāniem atkarīgos reģionos ĀKK banānu piegādātājvalstīs, kuras skars izmaiņas ES tarifu likmēs attiecībā uz banāniem. Pasākumu mērķis būs novērst pielāgošanās izraisītās

plašāka mēroga sekas (sociālā, ekonomikas un vides jomā), dažādot ekonomiku vai atbalstīt ieguldījumus konkurētspējas uzlabošanai gadījumos, kad šīs darbības var uzskatīt par dzīvotspējīgu stratēģiju.

Sagaidāmie *rezultāti* ir šādi.

- Valstīs, kurās mērķis cita starpā ir ekonomikas dažādošana: mājstarpniecību ienākumu stabilizācija vai pieaugums un/vai (agrāko) banānu nozarē nodarbināto cilvēku un viņu ģimeņu nabadzības līmeņa samazināšanās (kas atspoguļosies apstākļī, ka, samazinoties banānu eksportam uz ES, netiktu negatīvi ietekmēta valsts ekonomika un/vai visvairāk apdraudētie iedzīvotāji).
- Valstīs, kurās mērķus sasniegs, veicot ieguldījumus konkurētspējas uzlabošanai: banānu eksporta (apjoma) stabilizācija vai pieaugums uz ES un/vai citām valstīm.

Rādītāji, kas jāizmanto uzraudzībā un izvērtēšanā, ir šādi:

- mājstarpniecību ienākumi reģionos, kas atkarīgi no banānu nozares (datu avots: valstu statistikas iestādes);
- IKP uz vienu iedzīvotāju (datu avots: valstu statistikas iestādes vai Pasaules Banka; bāzes gads: 2008. gads);
- nabadzības līmenis (agrākajos) banānu audzēšanas reģionos (datu avots: valstu statistikas iestādes; nabadzības līmeņa mērījumiem jābūt standartizētiem un salīdzināmiem laika ziņā. Ja valstu statistikas iestādes nesniedz datus par reģioniem, kas atkarīgi no banāniem, jāizmanto alternatīvi un salīdzināmi rādītāji. Ja trūkst jebkādu salīdzināmu rādītāju, jāizmanto ANO sociālās attīstības indekss);
- banānu eksports uz ES tirgu (pēc apjoma un vērtības, izteikts kā ES imports; datu avots: *Eurostat, Comext*);
- banānu eksports uz citām valstīm (ārpus ES; datu avots: jānosaka. Ja trūkst saskaņotu un salīdzināmu datu, jāizmanto valstu statistikas iestāžu dati).

5.4. Īstenošanas metode (orientējoši)

Norādīt darbības īstenošanai izvēlēto(-ās) metodi(-es)¹⁷.

Centralizēta pārvaldība

- Pārvaldību īsteno tieši, to veic Komisija
- Pārvaldību īsteno netieši, atbildību deleģējot
 - izpildaģentūrām
 - Kopienų izveidotām iestādēm Finanšu regulas 185. panta nozīmē

¹⁷ Ja metodes ir vairākas, lūdzam sniegt papildu informāciju šā punkta iedaļā „Piezīmes”.

dalībvalstu publiskā sektora iestādēm vai tām struktūrām, kuras pilda publisko pasūtījumu

Dalīta vai decentralizēta pārvaldība

kopā ar dalībvalstīm

kopā ar trešām valstīm

Pārvaldība kopā ar starptautiskām organizācijām (lūdzam precizēt)

Piezīmes:

Īstenošanas kārtība būs vērsta uz valstīm, un to noteiks saistībā ar izvēlēto atbildes stratēģiju.

6. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

6.1. Uzraudzības sistēma

Uzraudzību veiks Komisija, izmantojot ES deleģāciju savākto informāciju, kā arī informāciju no valstu statistikas iestādēm un attiecīgajām nozaru ministrijām. Tas būs atkarīgs no atbalsta sniegšanas mehānisma veida katrā valstī (budžeta atbalsts vai programmu atbalsts).

6.2. Novērtēšana

6.2.1. Iepriekšēja novērtēšana

Komisijas dienesti ir izvērtējuši banānu tarifu sarakstu izmaiņu iespējamo ietekmi uz ĀKK banānu piegādātājvalstīm, kas ir atkarīgas no ES tirgus. Turklāt pirms atbalsta programmas tika veikts ārējs novērtējums par īpašo palīdzības struktūru (*SFA*) tradicionālajām ĀKK banānu piegādātājvalstīm. Ja ir maz ticams, ka banānu tarifu likmju samazināšana ievērojami ietekmēs valstis makroekonomikas līmenī, tad vietējā līmenī lielākās labvēlības režīma (*MFN*) tarifu izmaiņu sekas varētu būt ļoti nozīmīgas, atkarībā no konkrētās izmaksu struktūras banānu nozarē un rīcības brīvības saistībā ar iespējamiem izmaksu ietaupīšanas pasākumiem. Visām valstīm būs jāpielāgojas zemākiem *MFN* tarifiem, un šādi pielāgojumi var izraisīt ievērojamas sociālas sekas.

Situācija ĀKK valstīs ir ļoti dažāda, proti, tarifu samazināšanas rezultātā dažas mazāk konkurētspējīgas banānu piegādātājvalstis varētu pārtraukt savu banānu eksportu uz ES, savukārt citās valstīs banānu nozare varētu pielāgoties, veicot papildu pārstrukturēšanas pasākumus.

Kopējie ikgadējie eksporta ieņēmumu zaudējumi mazāk konkurētspējīgajās banānu piegādātājvalstīs varētu būt nozīmīgi, un iespējamās sekas saistībā ar pielāgošanos sociālekonomikas un zemes izmantošanas situācijai valstīs varētu būt ievērojamas.

Paredzams, ka palīdzība 190 miljonu euro apmērā ļaus ĀKK valstīm, kas pēdējā laikā ir eksportējušas uz ES ievērojamus banānu daudzumus, turpināt un/vai uzsākt tūlītējas ieguldījumu un pielāgošanās programmas, lai novērstu un mazināt tarifu samazināšanas ietekmi.

6.2.2. Pasākumi, kas veikti pēc starpposma/retrospektīvā novērtējuma (ņemot vērā līdzšinējo pieredzi)

Ar īpašo palīdzības struktūru (1999.–2008. gads) sniedza atbalstu 12 ĀKK banānu eksportētājvalstīm. Galīgais šīs programmas novērtējums liecināja, ka programmas konkurētspējas uzlabošanai banānu nozarē kopumā ir bijušas sekmīgas, bet ir labāk jāintegrē dažādošanas programmas. Secinājumi ir izdarīti arī no 2009. gada pārskata par papildu pasākumiem valstīs, kuras pievienojušās Cukura protokolam (*AMSP*), kas ir salīdzināma programma struktūras un pasākumu veida ziņā. No šīs programmas gūtie secinājumi saistās ar nepieciešamību iekļaut budžeta atbalstu kā iespējamu īstenošanas kārtību, kā arī ar to, ka programmu izstrādes un īstenošanas gaitā ir vajadzīgas pienācīgas apspriedes ar ieinteresētajām personām.

6.2.3. *Turpmākās vērtēšanas noteikumi un periodiskums*

Palīdzības shēma ir pastāvīgi jāuzrauga un jānovērtē 2012. gadā. Ietekmes novērtējums ir jāveic 2015./2016. gadā, t. i., pēc vismaz četrus gadu īstenošanas laikposma.

7. **KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI**

Piemēro parastos krāpšanas apkarošanas pasākumus, kas ir piemērojami attīstības sadarbības palīdzībai.

8. ZIŅAS PAR RESURSIEM

8.1. Priekšlikuma mērķi un to sasniegšanas izmaksas

Saistību apropriācijas miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

(Mērķi, darbības un rezultāti)	Rezultāta veids	Vidējās izmaksas	n gads		n+1 gads		n+2 gads		n+3 gads		n+4 gads*		n+5 gads un turpmākie gadi*		KOPĀ	
			Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas	Rezultātu skaits	Kopējās izmaksas
DARBĪBAS MĒRĶIS Nr. 1 ¹⁸	10 ĀKK banānu piegādātājvalstīs saņems palīdzību savā pielāgošanās procesā pēc ES tarifu sarakstu izmaiņām banānu jomā															
Darbība Nr. 1.....			75		43		41		31							
- Rezultāts Nr. 1																
- Rezultāts Nr. 2																
KOPĒJĀS IZMAKSAS			75		43		41		31							

¹⁸

Kā aprakstīts 5.3. punktā.

* Lai īstenotu rīcības programmu un veiktu saistītos maksājumus pēc 2013. gada, priekšlikumus par apropriāciju piešķiršanu administratīvā atbalsta izdevumiem izpildīs nākamo finanšu plānu, kuri sākas 2014. gadā, ietvaros.

8.2. Administratīvie izdevumi

8.2.1. Cilvēkresursu daudzums un veidi

Amata veids		Personāls, kas iesaistāms darbības pārvaldībā, izmantojot esošos un/vai papildu resursus (amata vietu skaits/pilnslodzes ekvivalents)					
		2010. gads	2011. gads	2012. gads	2013. gads	2014. gads*	n+5 gads un turpmākie gadi*
Ierēdņi vai pagaidu darbinieki ¹⁹ (XX 01 01)	A*/AD						
	B*, C*/AST						
Personāls, ko finansē ²⁰ atbilstoši XX 01 02. pantam		0,67	2	2	2		
Pārējais personāls, ko finansē ²¹ atbilstoši XX 01 04/05. pantam		1,67	5	5	5		
KOPĀ		2,3	7	7	7		

* Lai īstenotu rīcības programmu un veiktu saistītos maksājumus pēc 2013. gada, priekšlikumus par apropriāciju piešķiršanu administratīvā atbalsta izdevumiem izpildīs nākamo finanšu plānu, kuri sākas 2014. gadā, ietvaros.

8.2.2. No darbības izrietošie uzdevumi

Koordinācija ar galvenajām iesaistītajām personām (valstīs); koordinācija ar dalībvalstīm, Padomi un Eiropas Parlamentu; lēmumu sagatavošana, līgumu sagatavošana, maksājumu sagatavošana, pētījumu, revīziju un novērtējumu organizēšana, ziņojumu sniegšana.

8.2.3. Cilvēkresursu avoti (štata personāls)

Ja izvēlas vairāk nekā vienu avotu, lūdzam norādīt amata vietu skaitu saistībā ar katru no izvēlētajiem avotiem.

- Amata vietas, kas patlaban iedalītas programmas pārvaldības vajadzībām, jāaizstāj ar citām vai jāpagarina termiņš, uz kādu tās iedalītas
- Amata vietas, kas iedalītas saskaņā ar gada stratēģiskās plānošanas (GSP) un provizoriskā budžeta projekta (PBP) procedūru gadam n
- Amata vietas, kas jāpieprasa nākamajā GSP/PBP procedūras ciklā
- Amata vietas, kas jāiedala, pārgrupējot resursus attiecīgajā dienestā (iekšējā pārgrupēšana)

¹⁹ Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

²⁰ Atbilstīgās izmaksas NAV ietvertas pamatsummā.

²¹ Atbilstīgās izmaksas ir ietvertas pamatsummā.

- Amata vietas, kas nepieciešamas gadā n, bet nav iedalītas saskaņā ar GSP/PBP procedūru attiecīgajam gadam

Cilvēkresursu un administratīvo resursu vajadzības sedz ar piešķirumu, ko var piešķirt vadošajam ĢD saskaņā ar ikgadējo resursu sadalīšanas procedūru, ievērojot budžeta ierobežojumus.

Lai īstenotu rīcības programmu un veiktu saistītos maksājumus pēc 2013. gada, priekšlikumus par apropriāciju piešķiršanu administratīvā atbalsta izdevumiem izpildīs nākamo finanšu plānu, kuri sākas 2014. gadā, ietvaros.

8.2.4. Citi pamatsummā ietvertie administratīvie izdevumi (XX 01 04/05 – Administratīvās pārvaldes izdevumi)

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija (numurs un nosaukums)	n gads	n+1 gads	n+2 gads	n+3 gads	n+4 gads*	n+5 gads un turpmākie gadi*	KOPĀ
1. Tehniskais un administratīvais atbalsts (tostarp attiecīgās personāla izmaksas)	0,217	0,750	0,950	0,700			2,617*
Izpildaģentūras ²²							
Cita veida tehniskais un administratīvais atbalsts							
- iekšējais (<i>intra muros</i>)							
- ārējais (<i>extra muros</i>)							
Kopējais tehniskais un administratīvais atbalsts	0,217	0,750	0,950	0,700			2,617*

* Lai īstenotu rīcības programmu un veiktu saistītos maksājumus pēc 2013. gada, priekšlikumus par apropriāciju piešķiršanu administratīvā atbalsta izdevumiem izpildīs nākamo finanšu plānu, kuri sākas 2014. gadā, ietvaros.

8.2.5. Cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā

miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Cilvēkresursu veids	n gads	n+1 gads	n+2 gads	n+3 gads	n+4 gads*	n+5 gads un turpmākie gadi*
Ierēdņi un pagaidu darbinieki (XX 01 01)						
Personāls, ko finansē atbilstīgi XX 01 02. pantam (palīgpersonāls, valstu norīkotie eksperti, līgumdarbinieki u. c.) (norādīt budžeta pozīciju)	0,043	0,128	0,128	0,128		
Kopā – cilvēkresursu izmaksas un saistītie izdevumi (NAV ietverti pamatsummā)	0,043	0,128	0,128	0,128		

* Lai īstenotu rīcības programmu un veiktu saistītos maksājumus pēc 2013. gada, priekšlikumus par apropriāciju piešķiršanu administratīvā atbalsta izdevumiem izpildīs nākamo finanšu plānu, kuri sākas 2014. gadā, ietvaros.

²²

Jānorāda katrai izpildaģentūrai atbilstīgais tiesību akta finanšu pārskats.

Aprēķins – *ierēdņi un pagaidu darbinieki*

Aprēķins – *personāls, ko finansē atbilstīgi xx 01 02. pantam*

Kā noteikts 8.2.1. punktā:

Viens 4. grupas līgumdarbinieks *DEV* ģenerāldirektorātam ar EUR 64 000 gadā, aptverot 4 mēnešus 2010. gadā un 2011.–2013. gadu.*

Viens 4. grupas līgumdarbinieks *AIDCO* ģenerāldirektorātam ar EUR 64 000 gadā, aptverot 4 mēnešus 2010. gadā un 2011.–2013. gadu.*

Pieci 4. grupas līgumdarbinieki *ĀKK* delegācijām ar EUR 130 000 gadā (tostarp saistītā infrastruktūra un darbības izmaksas), aptverot 4 mēnešus 2010. gadā un 2011.–2013. gadu.*

* Lai īstenotu rīcības programmu un veiktu saistītos maksājumus pēc 2013. gada, priekšlikumus par apropriāciju piešķiršanu administratīvā atbalsta izdevumiem izpildīs nākamo finanšu plānu, kuri sākas 2014. gadā, ietvaros.

	n gads	n+1 gads	n+2 gads	n+3 gads	n+4 gads*	n+5 gads un turpmākie gadi*
XX 01 02 11 01 – Komandējumi		0,020	0,020	0,020		
XX 01 02 11 02 – Sanāksmes un konferences						
XX 01 02 11 03 – Komitejas ²³						
XX 01 02 11 04 – Pētījumi un konsultācijas						
XX 01 02 11 05 – Informācijas sistēmas						
2. Citi pārvaldības izdevumi (kopā) (XX 01 02 11)						
3. Citi administratīva rakstura izdevumi (precizēt, norādot budžeta pozīciju)						
Kopā — administratīvie izdevumi, izņemot cilvēkresursu izmaksas un saistītos izdevumus (NAV ietverti pamatsummā)		0,02	0,02	0,02		

* Lai īstenotu rīcības programmu un veiktu saistītos maksājumus pēc 2013. gada, priekšlikumus par apropriāciju piešķiršanu administratīvā atbalsta izdevumiem izpildīs nākamo finanšu plānu, kuri sākas 2014. gadā, ietvaros.

²³ Precizēt komitejas veidu un grupu, pie kuras tā pieder.

Aprēķins – *citi administratīvie izdevumi, kas nav ietverti pamatsummā*